

Vážené čtenářky, vážení čtenáři,

dostáváte do rukou letošní čtvrté číslo Zpráv památkové péče, které opět přináší pestrý výběr témat z mnoha oborů památkové péče.

Počátkem roku 2018 bylo prohlášeno národními kulturními památkami devatenáct mimořádně významných poutních míst. Příspěvek Martina Gažiho a Romana Lavičky přibližuje jednu z těchto památek, poutní areál v Klokotech u Tábora, a ukazuje, jak se v průběhu 20. století vyvíjela jeho podoba i postupy památkové péče. Na další z jihočeských poutních míst zavede čtenáře příspěvek Jana Uhlíka, který se zabývá osudy poutního areálu v Lomci u Vodňan během první poloviny 20. století.

Následující příspěvek se zaměřuje na kaple, které tvořily nedílnou součást každého šlechtického sídla. Článek Radka Martinka představuje tyto památky a jejich bohoslužebnou výbavu z pohledu historicko-liturgického bádání.

Kroměříž patřila v období baroka k významným zlatnickým centrům Moravy, společně s Brnem či Olomoucí. Příspěvek Anny Grossové seznamuje čtenáře s historií zdejšího zlatnického řemesla, celkový obraz pak doplňuje odborné zhodnocení předmětů, které se v nedávné době podařilo nalézt.

Lucie Bláhová a Jana Petrová sledují osudy sbírek Nového zámku v Jevišovicích v druhé polovině 20. století, nahlédneme i do osudů posledních majitelů zámku.

Čtvrté číslo Zpráv památkové péče nabízí také dvojici příspěvků s archeologickou tematikou. Ján Čáni se zabývá areály zaniklých novověkých skláren a ukazuje, jak je tento druh památek možné v krajině rozpoznat; Jan Pařez pak představuje vybrané zaniklé novověké hamry v Novohradských horách. V obou případech se jedná o oblasti, které doposud zůstávaly stranou zájmu badatelů – ten se zaměřoval spíše na starší období – a do středu pozornosti se dostávají teprve v posledních letech.

Příspěvek Terezy Konvalinkové a Martina Ouhrabky představuje usedlost č. 8 v Letařovicích jako jeden z dokladů nejstarší dochované venkovské architektury v Libereckém kraji. Seznamuje čtenáře s výsledky podrobné operativní dokumentace domu, které mohou napomoci k datování dalších objektů, s jeho historií a vývojem.

Příspěvek Kateřiny Adamcové se zabývá náhrobkem archeologa Josefa Hladíka ve východočeském Měníku. Důmyslně propracované sochařské dílo z kamenické dílny Adolfa Loose staršího láká k zamyšlení, zda se na jeho vzniku mohl podílet proslulý architekt Adolf Loos mladší.

Mezi dalšími příspěvky přinášejí Karel Stibral a Tomáš Kučera zamyšlení nad obrazem památek, možnostmi jeho využití pro jejich prezentaci a utváření image. Jiří Roháček a David Vrána pak představují nově vznikající epigrafickou databázi centra Epigrafická a sepulkrální studia Akademie věd ČR, v. v. i. Číslo doplňují i další kratší zprávy a recenze.

Část příspěvků v tomto čísle vznikla v rámci vědecko-výzkumných projektů, které Národní památkový ústav v současné době realizuje nebo se na jejich řešení podílí; čtenářům se tak nabízí také možnost seznámení s jejich nejnovějšími poznatky a závěry.

Zajímavé čtení přeje

redakce Zpráv památkové péče

OBSAH

STUDIE A MATERIÁLIE

- Martin Gaží, Roman Lavička*; Poutní areál Klokoty u Tábora a památková péče / 283
Jan Uhlík; Lomec u Vodňan – stavební proměny areálu v první polovině 20. století jako reflexe dobového duchovního života mariánského poutního místa / 300
Radek Martinek; Zámecké kaple a jejich bohoslužebná vybava jako předmět historicko-liturgického bádání / 307
Anna Grossová; Biskupská Kroměříž – jedno z center výroby liturgických předmětů z drahých kovů v období baroka na Moravě / 317
Lucie Bláhová, Jana Petrová; Hraběnka Wilhemine Larisch z Moennichu, rozená Schaffgotsch, a sbírky Nového zámku v Jevišovicích umístěné v expozicích zámků Kraje Vysočina / 331
Ján Čáni; Areály zaniklých novověkých skláren jako předmět zájmu archeologické památkové péče / 340
Jan Pařez; Průzkum vybraných zaniklých novověkých hamrů v Novohradských horách / 349
Tereza Konvalinková, Martin Ouhrabka; Usedlost č. 8 v Letařovicích. Poznatky z průzkumu venkovského domu z poloviny 17. století na Českosudsku / 356
Kateřina Adamcová; Náhrobek Josefa Hladíka v Měníku a Adolf Loos / 367

RÚZNÉ

- Obraz památek a prezentace jejich image na vybraných příkladech z Veltrus (*Karel Stibral, Tomáš Kučera*) 381/
 Epigrafická databáze centra Epigrafická a sepulchrální studia Ústavu dějin umění AV ČR, v. v. i., a její věcný a metodický kontext (*Jiří Roháček, David Vrána*) 390/

SEMINÁŘE, KONFERENCE, AKCE

- Mezinárodní konference Centre for Digital Heritage 2018 v Lundu (*Irena Blažková*) 397/

RECENZE, BIBLIOGRAFIE

- Odboje 1941/1. Obnova památky moderní architektury (*Jiří Pometlo*) 398/
 Mariánský sloup na Hradčanském náměstí (*Pavel Suchánek*) 400/

RESUMÉ

- Summary / 401

